

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Beslut

1 (8)

Datum
2022-10-18

Ärendebeteckning
209-21233-2022

Redovisningsbyrån i Fryksdalen AB
Storgatan 28
686 30 Sunne

Förenklad delgivning

Tillsyn enligt penningtvättslagen; beslut om sanktionsavgift

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att Redovisningsbyrån i Fryksdalen AB, med organisationsnummer 556743-2355, ska betala en sanktionsavgift om femhundrafyrtio tusen kronor (540 000 kr).

Sammanfattning

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn enligt penningtvättsregelverket¹ granskat Redovisningsbyrån i Fryksdalen AB:s allmänna riskbedömning för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Granskningen har visat att Redovisningsbyrån i Fryksdalen AB har överträtt bestämmelserna om allmän riskbedömning i penningtvättsregelverket. Bolaget har under tillsynsperioden 2021-05-19–2022-05-19 saknat en dokumenterad allmän riskbedömning och har därmed inte vidtagit tillräckliga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Länsstyrelsen har bedömt att överträdelsen gällt centrala delar av penningtvättsregelverket, att den varit synnerligen allvarlig och att den inneburit en markant ökad risk för att bolagets verksamhet ska kunna utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Beskrivning av ärendet

Redovisningsbyrån i Fryksdalen AB är sedan den 6 april 2009 registrerat i Bolagsverkets register mot penningtvätt för verksamheterna bokföring och redovisning. Bolaget har sitt säte i Värmlands län. Bolagets

¹ Lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt Länsstyrelsen i Västra Götalands läns föreskrifter och allmänna råd (14FS 2017:178, 14FS 2018:51, 14FS 2019:52 och 14FS 2021:39) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

verksamhet omfattas därmed enligt penningtvättsregelverket av Länsstyrelsens tillsyn.

Länsstyrelsen skickade den 19 maj 2022 ett föreläggande till bolaget om att komma in med upplysningar och handlingar som rör verksamhetens dokumenterade allmänna riskbedömning enligt penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen har även bett bolaget att redogöra för hur stor del av bolagets omsättning under perioden 2021-05-19–2022-05-19 som härrör från den verksamhet som omfattas av penningtvättsregelverket.

Den 30 maj 2022 lämnade Redovisningsbyrån i Fryksdalen AB in en handling till Länsstyrelsen benämnd *Rutiner avseende åtgärder mot penningtvätt*.

Redovisningsbyrån i Fryksdalen AB har i skrivelse till Länsstyrelsen uppgett att all bolagets omsättning under perioden 2021-05-19–2022-05-19 härrör från verksamhet som omfattas av penningtvättsregelverket.

Länsstyrelsen har i detta ärende endast granskat och bedömt bolagets dokumenterade allmänna riskbedömning. Bolagets övriga skyldigheter enligt penningtvättsregelverket har Länsstyrelsen inte granskat. Länsstyrelsen har inte tidigare utövat tillsyn över bolagets verksamhet enligt nu gällande penningtvättslag.

Motivering till beslutet

Bakgrund och gällande bestämmelser

Syftet med penningtvättslagen är att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Fysiska och juridiska personer som bedriver vissa typer av verksamhet ska registrera sin verksamhet i Bolagsverkets register mot penningtvätt och följa de krav som lagen ställer upp. En av de sektorer som omfattas av penningtvättslagens regler är yrkesmässig verksamhet som avser bokförings- och revisionstjänster.

Den generella risken för penningtvätt inom sektorn för bokförings- och revisionstjänster bedöms vara betydande. Det är vanligt att man har kunder inom branscher som är kända för att vara mer utsatta för ekonomisk brottslighet än andra, till exempel bygg- och restaurangbranschen.²

² Se Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2020/2021.

Genom tillsynen kontrollerar Länsstyrelsen att verksamheten drivs enligt penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen får förelägga den som driver verksamhet som omfattas av penningtvättslagen att lämna de upplysningar och ge tillgång till de handlingar som behövs för tillsynen. Länsstyrelsen har även rätt att ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder en bestämmelse i 2–6 kap. penningtvättslagen eller Länsstyrelsens föreskrifter på området.

En verksamhetsutövare ska bland annat ha en dokumenterad allmän riskbedömning för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Syftet med den allmänna riskbedömningen är att bedöma om och hur en verksamhetsutövares tjänster kan utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Den allmänna riskbedömningen av en verksamhet ska vara dokumenterad och uppdaterad. Den ska innehålla en bedömning av hur de produkter och tjänster som tillhandahålls i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker. Vid den allmänna riskbedömningen ska det särskilt beaktas vilka slags produkter och tjänster som tillhandahålls, vilka kunder och distributionskanaler som finns och vilka geografiska riskfaktorer som föreligger. Penningtvättsregelverket genomsyras av principen om ett riskbaserat förhållningssätt, vilket för verksamhetsutövares del innebär att omfattningen av åtgärder, förfaranden, kontroller med mera ska utformas och fortlöpande anpassas efter riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i den specifika verksamheten. Verksamhetsutövares riskbedömning är en grundsten i det riskbaserade förhållningssättet. Eftersom den allmänna riskbedömningen ska utformas så att den kan ligga till grund för verksamhetsutövares rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder är den av stor vikt för flertalet åtgärder i penningtvättslagen.³

Bedömning av bolagets allmänna riskbedömning

Bolaget har gett in en handling benämnd *Rutiner avseende åtgärder mot penningtvätt* daterad den 1 januari 2022. I handlingen anger bolaget i huvudsak följande. Redovisningsbyrån är sedan den 1 januari 2022 inte längre ansluten till någon branschorganisation men fortsätter att eftersträva att arbeta enligt REKO (Svensk standard för redovisningstjänster), som granskade och godkände byråns hantering 2016. Verksamheten bedrivs på två orter. Bolagets kunder verkar i största grad i dessa småorter och i de flesta fall har man en mycket god personkännedom om kunderna och deras verksamheter.

³ Se prop. 2016/17:173 s. 178 f och s. 511.

Handlingen består vidare av två sidor text som är insorterad under rubrikerna: Grundläggande åtgärder för kundkännedom; Fortlöpande uppföljning av affärsförbindelser; Granskningskyldighet samt rutiner för uppgiftsskyldighet till Rikspolisstyrelsen; Exempel på transaktioner som kan motivera en närmare granskning; Skydd av anställda från hot eller fientliga åtgärder; Utbildning och intern information; Funktionsansvarig.

Under rubriken *Exempel på transaktioner som kan motivera en närmare granskning* listas nio olika typer av transaktioner i en punktlista. Efter punktlistan följer en text där det anges att risken för penningtvätt är hög vid etablering av kundkontakter på distans eller transaktioner till kreditinstitut med hemvist utanför EES. I den inlämnade handlingen framkommer det inget annat av relevans för Länsstyrelsens granskning av den allmänna riskbedömningen.

Länsstyrelsen bedömer att den handling som getts in i ärendet inte är en verksamhetsanpassad allmän riskbedömning enligt de krav som ställs upp i penningtvättslagen. Handlingen innehåller inte några uppgifter om vilka typer av tjänster som bolaget tillhandahåller. Den innehåller därmed inte heller någon identifiering eller analys av vilka risker som kan förknippas med de specifika tjänster som bolaget erbjuder, eller någon systematisk genomgång av de olika faktorer som särskilt ska beaktas vid riskbedömningen. Handlingen innehåller inte heller någon samlad risknivå för verksamheten. Eftersom den inlämnade handlingen inte uppfyller kraven i penningtvättslagen bedömer Länsstyrelsen att bolaget helt saknat en dokumenterad allmän riskbedömning under tillsynsperioden. Att bolaget tidigare har blivit godkänt vid en kvalitetskontroll av en branschorganisation, saknar relevans för Länsstyrelsens bedömning.

Avsaknaden av en dokumenterad och verksamhetsanpassad allmän riskbedömning utgör en överträdelse av penningtvättsregelverket. Avsaknaden innebär även att Redovisningsbyrån i Fryksdalen AB inte har haft förutsättningar för att utforma bolagets rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder enligt penningtvättsregelverket.

Val av ingripande

Som Länsstyrelsen konstaterat ovan har Redovisningsbyrån i Fryksdalen AB överträtt bestämmelserna om allmän riskbedömning i penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen har i sådana fall rätt att ingripa. Valet av ingripande är i hög grad beroende av omständigheterna i det enskilda fallet. Utgångspunkten är att alla relevanta omständigheter ska beaktas.⁴ Länsstyrelsen ska ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur

⁴ Se prop. 2016/17:173 s. 411 och s. 554.

länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som uppstått och graden av ansvar. Vid överträdelser som inte är ringa får ett ingripande ske genom beslut om sanktionsavgift.

Länsstyrelsen tar i denna del hänsyn till följande omständigheter. Bolagets verksamhet har sedan den 6 april 2009 varit anmäld till Bolagsverkets register mot penningtvätt och bolaget kan förväntas ha kännedom om de skyldigheter som finns enligt penningtvättsregelverket. Det har inte framkommit att bolaget under tillsynsperioden har haft en allmän riskbedömning i verksamheten som uppfyllt penningtvättsregelverkets krav. Överträdelsen har legat inom bolagets kontroll. Det har inte framkommit några förmildrande omständigheter.

Länsstyrelsen bedömer att avsaknaden av en dokumenterad allmän riskbedömning utgör en allvarlig överträdelse av penningtvättsregelverket. Överträdelsen kan därmed inte anses som ringa.

Länsstyrelsen bedömer att överträdelsen har inneburit en markant ökad risk för att bolagets verksamhet ska utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.⁵ Vid denna bedömning har Länsstyrelsen även beaktat att bolaget bedriver verksamhet inom en sektor där det generellt sett bedöms finnas en betydande risk för penningtvätt.

Det finns vid ovan angivna förhållanden skäl för Länsstyrelsen att besluta om en sanktionsavgift mot bolaget.

Sanktionsavgiftens storlek

När Länsstyrelsen fastställer sanktionsavgiftens storlek ska myndigheten ta särskild hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är, hur länge den har pågått, skador som har uppstått, graden av ansvar samt till den juridiska eller fysiska personens finansiella ställning och den vinst som verksamhetsutövaren gjort till följd av överträdelsen. Dessa omständigheter är typiskt sett sådant som Länsstyrelsen kan beakta i både förmildrande och försvårande riktning. Utgångspunkten är att Länsstyrelsen ska beakta alla relevanta omständigheter och som en allmän utgångspunkt bör storleken på avgiften stå i proportion till hur allvarlig överträdelsen är.⁶

Med finansiell ställning avses exempelvis verksamhetsutövarens årsomsättning, men Länsstyrelsen bör kunna beakta även andra faktorer.

⁵ Se prop. 2016/17:173 s. 404.

⁶ Se prop. 2016/17:173 s. 555 f. och Kammarrätten i Stockholms avgöranden den 16 december 2021 i mål nr 2311-21 och mål nr 2334-21.

Sanktionsavgiftens storlek bör i regel stå i relation till verksamhetsutövarens storlek och omsättning.⁷

När det gäller Redovisningsbyrån i Fryksdalen AB:s finansiella ställning framkommer det av årsredovisningen att bolagets nettoomsättning uppgick till 9,85 miljoner kronor för perioden 2021. Länsstyrelsen konstaterar vidare att bolaget hade 11 anställda under denna period, enligt uppgift i samma årsredovisning, och att bolaget enligt egen uppgift bedriver verksamheten på två orter.

Länsstyrelsen får inte bestämma sanktionsavgiften till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Länsstyrelsen bedömer att det inte går att fastställa om Redovisningsbyrån i Fryksdalen AB gjort en vinst till följd av överträdelsen. Därmed får sanktionsbeloppet högst uppgå till motsvarande en miljon euro.

Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.⁸ Länsstyrelsen bedömer att Redovisningsbyrån i Fryksdalen AB överträtt centrala delar av penningtvättsregelverket och att den konstaterade överträdelsen är synnerligen allvarlig. Vid denna bedömning har Länsstyrelsen tagit särskild hänsyn till att Redovisningsbyrån i Fryksdalen AB saknat en dokumenterad allmänna riskbedömning och att bolaget underlåtit att sätta sig in i innebörden av och följa de regler som är av väsentlig betydelse för verksamheten. Överträdelsen har bedömts innebära en markant ökad risk för att bolagets verksamhet ska utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Överträdelsen har vidare legat inom bolagets kontroll och det har inte framkommit annat än att den pågått under i vart fall hela tillsynsperioden. Detta utgör försvårande omständigheter. Det har inte framkommit några förmildrande omständigheter. Vid en samlad bedömning av dessa omständigheter samt med hänsyn till bolagets finansiella ställning, anser Länsstyrelsen att sanktionsavgiften ska bestämmas till 540 000 kronor.

Bestämmelser som beslutet grundas på

- 1 kap. 2 § punkt 19, 2 kap. 1–2, 7 kap. 1, 2, 5, 10–11, 13–14, 16, 21 och 25 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen).
- 16 § förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- Länsstyrelsen i Västra Götalands läns föreskrifter och allmänna råd (14FS 2017:178, 14FS 2018:51, 14FS 2019:52 och 14FS 2021:39) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

⁷ Se prop. 2016/17:173 s. 403 f. och s. 556.

⁸ Se prop. 2016/17:173 s. 357.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av funktionschef Helena Schultz med länsjurist Julia Norén som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsjurist Ann-Charlotte Broman medverkat.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Delgivning

Länsstyrelsen kommer att skicka er ett särskilt meddelande, så kallat kontrollmeddelande, om att detta beslut har skickats. Ni får alltså två brev från Länsstyrelsen, normalt med en dags mellanrum. Ni anses delgivna beslutet när två veckor har gått från det att beslutet skickades.

Information

Tillsynsärendet avslutas genom detta beslut. Redovisningsbyrån i Fryksdalen AB är även fortsatt skyldiga att ha upprättade och uppdaterade riskbedömningar, rutiner och riktlinjer. Länsstyrelsen kan komma att följa upp att verksamheten följer penningtvättsregelverket genom nya tillsynsinitiativ.

Sanktionsavgiften tillfaller staten och faktureras av Länsstyrelsen efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Ytterligare information om penningtvättslagen och era skyldigheter finns på Länsstyrelsens webbplats, www.lansstyrelsen.se.

Bilagor

Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Ni kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Vid förenklad delgivning anses ni ha tagit del av beslutet två veckor efter att Länsstyrelsen skickade beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där ni kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 21233-2022.